

Navettavalkean tiloissa järjestetään pito- ja tapahtumapalveluita sekä maatilamajoitusta. Tilan karjan elämää voi seurata ikkunoista.

Lehmien terveyttä ja kiimaa havainnoiva Nedap CowControl -järjestelmä on osoittautunut monella tapaa käyttökelpoiseksi työvälineeksi Viinikan tilalla.

20

ELÄIN

Pellervo

Sisältö 2 • 2024

Maatilalla

- 10 Komiaa meininkiä Koskuella
- 32 Pitkänpohjan tilan metsälaitumilta hyvinvoivia suomenlampaita
- 42 Jäärnin tila sai robotin ja jatkajan
- 52 Verkostoituminen yhdistää ruuan- tuotannon ja matkailun Tohmajärvellä

TEEMA: Nurmituotanto & laiduntaminen

- 24 Hyvällä pohjatyöllä kestävä High Tensile -aita
- 29 Lihasonnin laiduntaminen onnistuu tutussa laumassa
- 50 Mistä säilörehuntekijä tinkii?

Eläinterveys & hyvinvointi

- 16 Ota umpilehmän kipu vakavasti
- 19 Tunnista tyytyväinen umpilehmä
- 20 Terveystutka seuraa lehmien vointia

Työtä & taloutta

- 9 Digisilta tuo navetan luokkaan
- 38 Navetan aikavarkaat kuriin
- 46 Kalkkuna kiehtoo ja haastaa Sirkka Karikkoa

Vakiot

- 3 Pääkirjoitus: Lehmien salattu elämä
- 49 Kolumni: Suunnitellulla laiduntamisella voi kasvattaa hyviä vasikoita
- 58 Sarjakuva Ansulin farmi

KANNEN KUVA: PIHLA LIUKKONEN

Kujafarmin tavoitteena on olla Suomen kova- tuottoisin luomumaitotila. Tavoitteeseen pyritään muun muassa tasa- laatuksella holsteinkarjalla, jonka siemennyksestä vastaa Elina Kujala.

Kulmarakenne on High Tensile -aidan kallein ja tärkein kohta.

+ TEEMA
Nurmituotanto & laiduntaminen

Sirkka Karikko hyppäsi mukaan kalkkunabuumiin vuosituhannen vaihteessa.

Pääkirjoitus

Lehmien salattu elämä

MITÄ LEHMÄT tekevät silloin, kun niiden hoitajat eivät ole paikalla näkemässä? Tuskin ne kuitenkaan laittavat bileitä pystyyn niin kuin isäntäväen työpäivän ajaksi kerrostaloon yksin jääneet kissat ja koirat tekivät animaatioelokuvassa *Lemmikien salattu elämä*. Vaikka lehmänkin mielestä on todennäköisesti ihan hyvä, etteivät ihmiset pyöri koko ajan näköpiirissä häiritsemässä rutiineja. Edellyttäen, että ruokaa on tarjolla, lypsylle pääsee ja väliaikoina voi mennä makaamaan mukavasti ja märehcimään omiaan.

Ihmisen näkökulmasta karjanhoito on työtä, vaikka mieluisaa, silti sitovaa ja joskus raskastakin. Karjakoon kasvaessa työtä helpottava tekniikka lisääntyy investointien myötä, ja lehmää tai tuotettua maitolitraa kohti mitattu työ tehostuu. Edelleen on oleellinen kysymys, käytetäänkö työtunteja enimmäkseen tärkeisiin asioihin ja vähemmän epäoleellisiin. Vapauttiko investointi työaikaan niin, että rutiinityöt sujuvat sutjakammin ja niiltä säästyy aikaa esimerkiksi eläinten terveyteen liittyvien asioiden hoitamiseen aiempaa suuremmassa karjassa? Sivun 38 jutussa kerrotaan, kuinka 4dBarnin asiantuntijat ovat mitanneet työaikoja yli 50 navetassa koti- ja ulkomailla. He havaitsivat työtehossa merkittäviä eroja. Aikavarkautta ei aiheuttanut navetassa mikään yksittäinen tekniikka tai sen puute vaan lehmä- ja ihmisi-logistiikan pullonkaulat.

Navetassa voi tosiaan tapahtua hoitajien poissa ollessa paljonkin. Lehmähän osaa olla aika juoni, ainakin jos on kysymys maittavasta rehusta. Takavuosina eräs pihattonavettaan ja automaattiseen kioskiruokintaan investoinut karjanomistaja jäi muutamaksi tunniksi seuraillemaan lehmien touhuja. Hän huomasi lauman alfanaaraan varastavan rehua alempiarvoisilta jäseniltä. Pomolehmän tarvitsi vain kytätä kioskin tienoilla, kunnes joku muista lehmistä meni syömään ja sai annoksensa kaukaloon, ja puskea ja tönä toinen pois kioskista.

Pois puskeminen lypsyrobotin karsinasta ei onnistuisi, mutta karsinaan on ensin päästävä. Edellä mainitussa artikkelissa aikavarkaista kerrottiin myös ensikosta, joka joutui odottamaan lypsylle pääsyä neljä tuntia ruuhkaisella lypsyrobotilla.

Eläimen sairastuminen on merkittävä työnkäyttöä, tuotantoa ja eläinten hyvinvointia huonontava tekijä. Jokainen estetty sairastuminen on voitto. Viinikan tilan lehmät (s. 20) saivat viime kesänä kauloihinsa pannat, jotka tunnistavat eläimen liikumista tai liikkumattomuutta, kiimoja, syöntiä ja märehcimistä. Laitteiston avulla on jo päästy ennakoimaan ja estämään pari vakavaa sairaustapausta. Lehmien salattu elämä tulikin näkyväksi.

ANNE PENTTILÄ
TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ

Vastaava päätoimittaja

Anna Malk
040 069 9614

Toimituspäällikkö

Anne Penttilä
044 222 6884

AD

Minna Aho
040 156 9162

Ulkoasu

Heli Nokkala
040 764 5754

Tuottaja

Rita Lahti
040 688 3305

Tilajapalvelu

020 413 2636,
tilaukset@pellervo.fi

Tämän lehden kirjoittajat: Eeva-Kaisa Pulkka, Jussi Savander, Ann-Helena Hokkanen, Outi Rantala, Leena Pakarinen, Eeva Vänskä, Markku Pulkkinen, Kari Lindholm, Raila Aaltonen, Susanna Valtonen, Riitta Mikkonen • **Näköislehti** pellervo-e-lehdet.fi • **Mediamyynti** Saarsalo Oy, Niina Tuulaskoski, niina.tuulaskoski@saarsalo.fi, 041 313 1047 • **Toimitus** PL 77, 00101 Helsinki, maatilapellervo@pellervo.fi, etunimi.sukunimi@pellervo.fi • **Julkaisija** Pellervo-Media Oy • Aikakausmedia ry:n jäsen • **Painopaikka** PunaMusta Oy ISSN 2242-6396 • Tämän lehden tilaaja-rekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin.

